

persoonlijkheidsideaal, aan de practische Vernunft, maar toch zijn wetenschap en ethiek niet in de dialectische identiteit harer ideeën verzoend. Het waardenpluralisme moet hier noodwendig in een krasse waarden-antinomie uitmonden, daar iedere waarde op zichzelf is gesteld en aan ieder absoluut-categorische heerschappij is toegekend, terwijl de kosmos zelve, waarin de waarden gelden, waarin zij de werkelijkheid bepalen, een onloochenbare organische eenheid aanwijst.

Alles hokt en stoot in dit objectief-idealistisch stelsel. De wetenschap, met name de filosofie, heeft universeele beteekenis. Ze kan ook het gebied der ethische en religieuze ideeën bestrijken en dan moeten die ideeën zich volgens Binder onder de souvereiniteit der waarheidsidee schikken!¹⁰⁾ Volgens zijn uitgangspunt een klaarblijkelijke antinomie. De ideeën kunnen ook met elkander in botsing komen. Een immoreel kunstwerk kan geheel beantwoorden aan de aesthetische idee, maar in flagranten strijd met de ethische waarde komen¹¹⁾. Nergens is een organische harmonie, een reële verzoening in het rijk der ideeën bereikt. Intusschen — en dit interesseert ons vooral voor de apriorische constructie van de antinomieën in Binder's humanistische rechtsleer — het continuïteitspostulaat in transpersonalistischen zin wordt binnen het gebied der afzonderlijke waarden met de grootste energie doorgevoerd. Natuur en vrijheid, dwang en zedelijkheid moeten als continue vrijheidssamenhang worden begrepen. De vrijheid der souvereine, objectief begrepen persoonlijkheid mag niet in 't gedrang komen. Rechtsdwang en zedelijkheid moeten dus dialectisch worden verzoend. De idee moet de rechtswerkelijkheid bepalen of het recht is geen schepping van den vrijen geest. Anderzijds moet de rechtsidee zich als afgeleide, dienstbare waarde onder de ethische idee schikken, of zij komt met de souvereiniteit der zedelijke persoonlijkheid in botsing. De staat met zijn dwingende organisatie moet in de dialectische verzoening van dwang en vrijheid worden opgenomen. Dit alles is geen willekeurige theorie van Binder, maar volgt noodwendig uit zijn wetsidee, die in het objectief vrijheids-idealisme verankerd is. Zoo worden dus overal souvereine wetsgrenzen geschonden.

Die schending kan echter ook door dit moderne vrijheids-idealisme niet straffeloos geschieden.

Binder's rechtsphilosophie zal dus, indien onze prognose juist is, allereerst te kampen krijgen met de door zijn stelsel geschapen antinomie tusschen rechtsbegrip en rechtsidee. Voorts met de antinomie tusschen positief recht en zedelijke vrijheid. Zijn tot op zekere hoogte Hegeliaansche synthese tusschen individueel-persoonlijke vrijheid en de staatsidee zal moeten stranden op de grondantinomie tusschen recht en zedelijkheid, die dan ontstaat, wanneer de souvereine wetsgrenzen van beide doorbroken worden. Ook hier zal de rechtsplicht en daarmee het in zich zelf normatief karakter des rechts moeten vallen.

Tenslotte zal ook de rechtswetenschap in de waarden-antinomie moeten worden verwickeld, tusschen waarheid en zedelijke idee.